

GIOVANNA FRENE¹

Az Adottságok verseiből

(Datità, Arcipelago Itaca, Osimo, 2018)

Augusztusi töprengés

(Meditazione d'agosto)

„...ott volt a fény gyűrűje”
(Dante, *Paradicsom*, XXX)

Ez a meleg is véget ér – hogyan is gondolhatnánk
hogy a dolgok e pillanatban örökké tartanak
oly nyilvánvaló hogy nem lesz semmivé az elme?
az élet hozzászoktatott hogy

kezdetből fogva

(így van nem találok más magyarázatot) a kezdetivel
megegyező forró nap alatt létezőnk a fénytől elvakítva
melyet mindenestől a pangó hő képzetéhez társítunk
talán ezért is nem hal meg minden alkalommal

kezdetből fogva

egyetlenegyszer sötétült el a nap de így sem volt tiltva
semminek hogy a lét halála legyen nem hinném
hogy erősz bármit is megvilágít más az a fény mely
a pillanatnyi pangás mozdulatlan hevéhez közelít

kezdetből fogva

ott van képzelt szavamban és ifjúságomban a nyugalmas
szemlélődés efféle pillanatában igen a gondolatomban
az elgondolhatatlan sötétjében a nap az elmén kívül rejlő

¹ *Giovanna Frene* (anyakönyvi nevén Sandra Bartolazzo) 1968-ban született Veneto tartományban, a Trevisóhoz közeli Asolóban. Ma is ezen a környéken, Crespano del Grappában él. Költő, képzőművész, egyetemi oktató, nyelvészetből is doktorált, nyelvészeti tanulmányokat is publikál. *Hangkép* (*Immagine di voce*, Facchin, Roma) című első kötetével 1999-ben jelentkezett, azóta rendszeresen jelennek meg versei és verskötetei. Hazai folyóiratokon és antológiákon kívül amerikai, angol és spanyol gyűjteményekben is szerepel. Költészetét erős gondolatiság, élénk történelmi érdeklődés és neoavantgárd nyelvhasználat jellemzi. Itt közölt verse egy korai kötetének 2018-as új kiadásából való (*Datità* = *Adottságok*, a német 'Gegebenheit' olaszosítása). (*Szénási Ferenc jegyzete*)

távolból fölsejlő vég ahogy az örök dolgokban
 kezdettől fogva
 végbemegy s maga a kezdet is – így van – véget ér mihelyt
 jelentéssé lesz hőlnyomat halál nem vihet halálba
 a tétlenség napmelegében ülve is egy perc amíg élek
 röpke illúzió el ne röppenjen ez a nyugvó fölemelkedés
 ez a fenséges fölfüggesztés
 a valódi bajé
 (és az írásé)

SZÉNÁSI FERENC fordítása

A Látszólagos állapot verseiből

(*Stato apparente*, Lietocolle, Faloppio, 2004)

La Main

(*La Main*)

*Én, aki annyi ember voltam, sose lehettem Az,
 akinek ölelésében elalélt Matilde Urbach.*
 [Gaspar Camerarius, a DELICIAE POETARUM BORUSSIAE-ben,
 VII. 16.]²

És miközben nézem az égett
 hamuból fölszálló fuvolázó hangot
 – ez Wilde szerint az öröm
 legtökéletesebb kifejeződése –
 s miközben hallgatom, ahogy körkörösén
 követik egymást a vonat-
 kerekében a táj pillanatai;
 és miközben megérintem
 egy kis ablak hideg, nedves
 emlékét; és megízlelem,
 ahogy folyékonyan

² Jorge Luis Borges *Le regret d'Héralite* című verse (Somlyó György fordítása). (Kerber Balázs jegyzete)

áramlik, mint a vér, az élet
parfümjének illata; és miközben
azt gondolom, hogy amit látok,
érzek, érintek, szagolok, azt én
gondolom, hogy azt gondolhassam,
hogy amit látok, érzek, érintek, szagolok,
gondolható legyen, és gondoljam – vagyis hogy gondolhassam,
amit gondolok; és miközben a csöndemet mondom,
és itt mondani azt jelenti:
hallgatni, elhallgatni-azt-amit-
gondolok, és gondolni-a-gondolatot,
és itt nem-mondani nem azt
jelenti: hallgatni, hanem nem-hallgatni,
nem-elhallgatni-amit-gondolok-és-gondolni-a-gondolatot;
és miközben a *miközben* fennáll,
vagyis nem miközben és nem mialatt,
ha-akkor, inkább miközben
és mialatt (ha-) nem-akkor, vagyis
miközben-most, de
miközben-akkor is, minthogy örökké-változás-
marad; én neked, neked írok.
És minden megváltozni látszik
az emlék boltíve alatt éppen úgy,
mintha az elmúlt idő
olyan lenne, / mint a jövő
idő, éppen olyan lenne, / mint a jelen
idő egy évvel ezelőtt.
És a teljes elmúlt-idő attól
a naptól máig nem egészen olyan,
mint az elmúlt idő, nem egészen
olyan, mint a jelen idő, hanem éppen
olyan, mint az egész elmúlt-idő
akkor és ma között.
És a teljes elmúlt-idő akkor és ma között
éppen az elmúló-idő
akkor és az akkor-felé-hajló-ma között,
így a jövő nem más, mint örökkévaló lebegés
a mából az akkor felé.
Minden oda iramlik, ahol
az emlékezet éje a feledés éje.

De hadd
feledjek el mindent, csak ne téged,
várom
– ahogy homlokomat a kis ablaknak támasztom –
várom,
hogy a jövő majd múltba öregítse a jelent,
hogy a vonat még utoljára elinduljon,
még utoljára
a hamu keveredjen el a vérrel,
és azt, hogy előtte,
hogy még ez előtt,
várom, hogy még előtte
hideg, magányos homlokomon
ejtsen nyomot egy kéz a tükörben.

KERBER BALÁZS fordítása

A KÉPMUTATÓK 2.

Dante: Isteni színjáték, Pokol, 23. ének (Menekülés az ördögök elől)